

Środa, 15 listopada 2017 r.

P8_TA(2017)0442

Sytuacja w zakresie praworządności i demokracji w Polsce

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 listopada 2017 r. w sprawie sytuacji w zakresie praworządności i demokracji w Polsce (2017/2931(RSP))

(2018/C 356/07)

Parlament Europejski,

- uwzględniając traktaty UE, a w szczególności art. 2, 3, 4, 6 i 7 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE),
- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej,
- uwzględniając europejską konwencję praw człowieka oraz powiązane orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 11 marca 2014 r. pt. „Nowe ramy UE na rzecz umocnienia praworządności” (COM(2014)0158),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie sytuacji w Polsce ⁽¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 września 2016 r. w sprawie niedawnych wydarzeń w Polsce i ich wpływu na prawa podstawowe określone w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej ⁽²⁾,
- uwzględniając zalecenie Komisji z dnia 21 grudnia 2016 r., dotyczące praworządności ⁽³⁾ i stanowiące uzupełnienie zalecenia z dnia 27 lipca 2016 r., w którym uwzględnia się niedawne wydarzenia w Polsce w związku z powołaniem nowego prezesa Trybunału Konstytucyjnego,
- uwzględniając trzecie zalecenie Komisji dotyczące praworządności, z dnia 26 lipca 2017 r. ⁽⁴⁾, w którym Komisja wyraża głębokie zaniepokojenie planowaną reformą sądownictwa w Polsce, pogłębiającą w ocenie Komisji systemowe zagrożenie dla praworządności w Polsce, którego dopatrzono się już w procedurze praworządności wszczętej przez Komisję w styczniu 2016 r.,
- uwzględniając odpowiedź rządu polskiego z dnia 20 lutego 2017 r., w której nie zgodzono się ze stwierdzeniem, jakoby w Polsce istniało systemowe zagrożenie dla praworządności, a także uwzględniając podawaną w mediach odpowiedź rządu polskiego z dnia 29 sierpnia 2017 r., w której odrzuca się zastrzeżenia Komisji w stosunku do reform sądownictwa i kwestionuje jej kompetencje w zakresie oceny wymiaru sprawiedliwości,
- uwzględniając postępowania w sprawie naruszenia zobowiązań państwa członkowskiego, wszczęte przeciwko Polsce przez Komisję, w tym postępowanie z dnia 29 lipca 2017 r. i uzasadnioną opinię z dnia 12 września 2017 r., dotyczącą ustawy o ustroju sądów powszechnych, w której to opinii stwierdzono, że polskie prawo jest niezgodne z prawem UE, w szczególności z art. 157 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), dyrektywą 2006/54/WE w sprawie równości płci w dziedzinie zatrudnienia oraz art. 19 ust. 1 TUE w powiązaniu z art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0123.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0344.

⁽³⁾ Zalecenie Komisji (UE) 2017/146 z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie praworządności w Polsce uzupełniające zalecenie (UE) 2016/1374 (Dz.U. L 22 z 27.1.2017, s. 65).

⁽⁴⁾ Zalecenie Komisji (UE) 2017/1520 z dnia 26 lipca 2017 r. w sprawie praworządności w Polsce uzupełniające zalecenia Komisji (UE) 2016/1374 i (UE) 2017/146 (Dz.U. L 228 z 2.9.2017, s. 19).

Środa, 15 listopada 2017 r.

- uwzględniając wymiany poglądów przeprowadzone w Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych z udziałem pierwszego wiceprzewodniczącego Komisji Europejskiej Fransa Timmermansa w dniu 22 marca, 31 sierpnia i 6 listopada 2017 r.,
- uwzględniając wymiany poglądów przeprowadzone podczas posiedzeń Rady do Spraw Ogólnych w dniu 16 maja i 25 września 2017 r. na temat praworządności w Polsce,
- uwzględniając opinię Europejskiej Komisji na rzecz Demokracji przez Prawo (komisja wenecka) z dnia 14 października 2016 r. w sprawie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym, a także oświadczenie przewodniczącego komisji weneckiej z dnia 24 stycznia 2017 r., w którym wyraża on głębokie zaniepokojenie „pogarszającą się sytuacją” w Polsce,
- uwzględniając usunięcie w dniu 18 maja 2017 r. ze strony internetowej i internetowej bazy aktów prawnych Trybunału Konstytucyjnego trzech wyroków dotyczących następujących spraw: K 47/15 z dnia 9 marca 2016 r. (uznanie zmian wprowadzonych przez polski parlament do ustawy o Trybunale Konstytucyjnym za niezgodne z konstytucją), K 39/16 z dnia 11 sierpnia 2016 r. (zakwestionowanie legalności najważniejszych przepisów drugiej ustawy zmieniającej tryb postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym) i K 44/16 z dnia 7 listopada 2016 r. (dotyczy legalności powołania prezesa i wiceprezesa Trybunału Konstytucyjnego),
- uwzględniając przyjęcie przez Sejm RP w czerwcu i lipcu 2017 r. czterech ustaw o reformie sądownictwa, mianowicie ustawy o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, ustawy o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw („ustawa o Krajowej Szkole Sądownictwa”); ustawy o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw („ustawa o Krajowej Radzie Sądownictwa”); ustawy o zmianie ustawy o ustroju sądów powszechnych („ustawa o ustroju sądów powszechnych”) oraz ustawy o Sądzie Najwyższym, które to ustawy stały się przyczyną poważnych obaw co do naruszenia zasady podziału władzy i położenia kresu niezależności sądownictwa,
- uwzględniając pismo przewodniczącego Parlamentu Europejskiego z dnia 18 lipca 2017 r., w którym wyrażono zaniepokojenie zdecydowanej większości przewodniczących grup politycznych w Parlamencie w odniesieniu do ustaw przyjętych z myślą o reformie sądownictwa w Polsce,
- uwzględniając decyzję Prezydenta RP z dnia 27 lipca 2017 r., na mocy której zawetowane zostały dwie kontrowersyjne ustawy uchwalone przez Sejm RP na początku lipca 2017 r., stanowiące poważne zagrożenie dla niezawisłości sądownictwa w Polsce,
- uwzględniając dwa projekty ustaw Prezydenta RP – o Krajowej Radzie Sądownictwa i o Sądzie Najwyższym – które to projekty wzbudzają wątpliwości co do zgodności z Konstytucją RP i nie rozwiązują problemów związanych z podziałem władzy czy niezawisłością sądownictwa,
- uwzględniając wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 października 2017 r., zgodnie z którym zasady wyboru prezesa Sądu Najwyższego i prezesa Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Najwyższego są niezgodne z Konstytucją RP,
- uwzględniając postanowienie w przedmiocie środka tymczasowego Trybunału Sprawiedliwości UE, wydane w dniu 27 lipca 2017 r. w sprawie C-441/17 i dotyczące wstrzymania masowej wycinki drzew w Puszczy Białowieskiej, do którego to postanowienia rząd polski nie zastosował się, a także uwzględniając obawy, że kontynuowanie wycinki podczas rozpatrywania sprawy przed trybunałem spowoduje w puszczy „poważne i nieodwracalne” szkody,
- uwzględniając środki tymczasowe z dnia 8 czerwca 2017 r., wprowadzone przez Europejski Trybunał Praw Człowieka w celu powstrzymania wydalania na Białoruś w trybie przyspieszonym; uwzględniając przedstawione przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych RP w styczniu 2017 r. propozycje zmian w ustawie o cudzoziemcach, które wzbudzają wątpliwości co do ich zgodności z prawem europejskim i międzynarodowym,
- uwzględniając zmienioną w grudniu 2016 r. ustawę o zgromadzeniach publicznych, która umożliwia nadmierne ograniczanie prawa zgromadzania się, w tym również priorytetowe traktowanie tzw. zgromadzeń regularnych bądź cyklicznych z okazji wydarzeń o charakterze patriotycznym, religijnym i historycznym, a także daje władzom możliwość zakazania kontrdemonstracji,

Środa, 15 listopada 2017 r.

- uwzględniając ustawę o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego z dnia 15 września 2017 r., na mocy której dostęp organizacji społeczeństwa obywatelskiego do środków publicznych, w tym również środków pochodzących z funduszy UE, ma być kontrolowany przez rząd, co prowadzi do obaw związanych z odpowiednim finansowaniem organizacji pozarządowych, w tym m.in. organizacji zajmujących się prawami kobiet,
  - uwzględniając sprawozdania międzynarodowych organizacji pozarządowych dotyczące praworządności i praw podstawowych w Polsce, w tym również sprawozdanie Amnesty International z dnia 19 października 2017 r. pt. „Polska – protesty w obronie praw człowieka” [„Poland – On the streets to defend human rights”] oraz sprawozdanie organizacji Human Rights Watch z dnia 24 października 2017 r. pt. „Erozja kontroli i równowagi – zagrożenia dla praworządności i praw człowieka w Polsce” [„Eroding Checks and Balances – Rule of Law and Human Rights Under Attack in Poland”],
  - uwzględniając opinie OBWE oraz Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka (ODIHR) z dnia 5 maja 2017 r. w sprawie projektu poprawek do ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa i niektórych innych ustaw w Polsce, z dnia 22 sierpnia 2017 r. w sprawie projektu ustawy o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego oraz z dnia 30 sierpnia 2017 r. w sprawie niektórych postanowień zawartych w projekcie ustawy o Sądzie Najwyższym w Polsce, w których to opiniach zwrócono uwagę, że proponowane przepisy są w istocie rzeczy niezgodne z normami międzynarodowymi i zobowiązaniami w ramach OBWE,
  - uwzględniając uwagi końcowe zawarte w siódmym okresowym sprawozdaniu na temat Polski, przyjętym przez Komitet Praw Człowieka ONZ w dniu 31 października 2016 r., w którym to sprawozdaniu wzywa się Polskę do podjęcia kroków mających na celu ochronę niezależności Trybunału Konstytucyjnego i niezawisłości sądownictwa oraz do sprecyzowania definicji aktu terroryzmu, aby wykluczyć możliwość nadużyć,
  - uwzględniając interwencję Kanady w Radzie Praw Człowieka ONZ w dniu 9 maja 2017 r. w kontekście powszechnego okresowego przeglądu praw człowieka w Polsce, a także uwzględniając skierowane do Polski pismo Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka z dnia 23 października 2017 r.,
  - uwzględniając wstępne uwagi z oficjalnej wizyty złożonej w Polsce w dniu 27 października 2017 r. przez specjalnego sprawozdawcę ONZ ds. niezależności sędziów i prawników, który wyraził zaniepokojenie sytuacją w zakresie niezależności sądownictwa w Polsce,
  - uwzględniając rezolucję Zgromadzenia Parlamentarnej Rady Europy nr 2188(2017) z dnia 11 października 2017 r. pt. „Nowe zagrożenia dla praworządności w krajach będących członkami Rady Europy – wybrane przykłady”,
  - uwzględniając powtarzające się masowe protesty przeciwko polityce rządu i uchwalanemu przezeń prawu, w tym tzw. czarny protest z października 2016 r., który zapobiegł zmianom w obowiązującej ustawie aborcyjnej, tzw. marsz wolności z dnia 6 maja 2017 r. oraz protesty w lipcu 2017 r. po przyjęciu ustaw o reformie sądownictwa,
  - uwzględniając ustawę z czerwca 2017 r., ograniczającą dostęp do doustnej antykoncepcji doraźnej dla kobiet i dziewcząt; uwzględniając notę faktograficzną WHO z czerwca 2017 r., w której uznaje się, że doustna antykoncepcja doraźna jest bezpieczna, zalecając jednocześnie uczynienie jej dostępną w ramach niezbędnej opieki w zakresie zdrowia reprodukcyjnego; uwzględniając decyzję wykonawczą Komisji z dnia 7 stycznia 2015 r., zmieniającą pozwolenie na dopuszczenie do obrotu, udzielone na mocy decyzji C(2009)4049 w odniesieniu do produktu leczniczego o nazwie „ellaOne – octan uliprystalu”, przeznaczonego do stosowania u ludzi;
  - uwzględniając art. 123 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że UE opiera się na wartościach: poszanowania godności ludzkiej, wolności, demokracji, równości, praworządności, jak również poszanowania praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości; mając na uwadze, że wartości te są wspólne państwom członkowskim, w społeczeństwie, w którym panuje pluralizm, niedyskryminacja, tolerancja, sprawiedliwość, solidarność oraz równość kobiet i mężczyzn; mając na uwadze, że w referendum w 2003 r. Polacy potwierdzili, że chcą przestrzegać tych wartości;
- B. mając na uwadze, że zgodnie z art. 9 Konstytucji RP Rzeczpospolita Polska przestrzega wiążącego ją prawa międzynarodowego;

Środa, 15 listopada 2017 r.

- C. mając na uwadze, że UE działa na podstawie domniemania wzajemnego zaufania, co oznacza założenie, że państwa członkowskie będą przestrzegać zasad demokracji i praworządności oraz praw podstawowych, zapisanych w europejskiej konwencji praw człowieka i Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej;
- D. mając na uwadze, że praworządność należy do wspólnych wartości tworzących fundament UE, a za zagwarantowanie poszanowania praworządności jako głównej wartości Unii oraz za zapewnienie przestrzegania prawa, wartości i zasad UE odpowiedzialna jest – na mocy traktatów – Komisja wraz z Parlamentem i Radą;
- E. mając na uwadze, że zasady te obejmują: zasadę legalności, która zakłada przejrzysty, odpowiedzialny, demokratyczny i pluralistyczny proces stanowienia prawa, zasadę pewności prawa, zakaz arbitralnego wykorzystywania uprawnień wykonawczych, niezawisłość i bezstronność sądownictwa, rzeczywistą kontrolę sądową, która obejmuje pełne poszanowanie praw podstawowych, a także zasadę równości wobec prawa;
- F. mając na uwadze, że niezawisłość sądownictwa zapisano w art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej i w art. 6 europejskiej konwencji praw człowieka oraz że jest ona niezbędnym elementem demokratycznej zasady podziału władz, do której odnosi się również art. 10 Konstytucji RP;
- G. mając na uwadze, że należy chronić wolność zrzeszania się; mając na uwadze, że dynamiczne społeczeństwo obywatelskie i pluralistyczne media odgrywają istotną rolę we wspieraniu otwartego i pluralistycznego społeczeństwa i udziału obywateli w procesach demokratycznych oraz w rozliczaniu rządzących z ich działalności; mając na uwadze, że organizacje pozarządowe powinny być odpowiednio finansowane;
- H. mając na uwadze, że polski rząd odmawia wykonania wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie pozyskiwania drewna w Puszczy Białowieskiej, a także tymczasowych zarządzeń Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w sprawie wydalenia na Białoruś, co wyraźnie pokazuje, że Polska nie przestrzega traktatów UE;
- I. mając na uwadze, że dziesiątkom demonstrantów postawiono zarzuty na podstawie kodeksu wykroczeń, a w niektórych przypadkach na podstawie kodeksu karnego; mając na uwadze, że według doniesień ponad 300 osób wezwano do stawienia się na policję w związku z udziałem w protestach w październiku 2017 r.;
- J. mając na uwadze, że zgodnie z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej, europejskiej konwencji praw człowieka i orzecznictwem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka ze zdrowiem seksualnym i reprodukcyjnym kobiet wiąże się wiele praw człowieka, w tym prawo do życia i godności, prawo do wolności od nieludzkiego lub poniżającego traktowania, prawo dostępu do opieki zdrowotnej, prawo do prywatności, a także prawo do edukacji oraz zakaz dyskryminowania, co zapisano również w Konstytucji RP;
- K. mając na uwadze, że odmowa dostępu do usług w zakresie zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego oraz odmowa praw w tej dziedzinie, co obejmuje również bezpieczną i legalną aborcję, jest równoznaczna z naruszeniem praw podstawowych kobiet; mając na uwadze, że Komitet Praw Człowieka ONZ zaapelował do Polski o niewprowadzanie reform legislacyjnych, które oznaczałyby krok wstecz w obliczu już i tak restrykcyjnego prawodawstwa w zakresie dostępu kobiet do bezpiecznej i legalnej aborcji; mając na uwadze, że z uwagi na restrykcyjną interpretację tego prawa przez Polskę Europejski Trybunał Praw Człowieka w kilku sprawach orzekł przeciwko Polsce;
1. podkreśla zasadnicze znaczenie ochrony wspólnych europejskich wartości wymienionych w art. 2 TUE i Konstytucji RP oraz zagwarantowania praw podstawowych określonych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej;
  2. potwierdza stanowisko wyrażone w rezolucji z dnia 13 kwietnia 2016 r. i z dnia 14 września 2016 r.; przypomina w szczególności obawy dotyczące pospiesznego wprowadzania zmian legislacyjnych w wielu dziedzinach bez odpowiednich konsultacji i bez umożliwienia niezależnej i uprawnionej kontroli konstytucyjności, co oznacza ryzyko systematycznego naruszania podstawowych praw człowieka, demokratycznych mechanizmów równowagi i kontroli oraz praworządności; ponownie wyraża obawy dotyczące takich zmian w dziedzinie mediów publicznych, prawa karnego, ustawy o policji, o służbie cywilnej, o zwalczaniu terroryzmu i o organizacjach pozarządowych, prawa azylowego, wolności zgromadzeń i praw kobiet;

Środa, 15 listopada 2017 r.

3. wyraża głębokie ubolewanie i rosnące zaniepokojenie faktem, że nie znaleziono kompromisowego rozwiązania zasadniczego problemu, jakim jest należyte funkcjonowanie Trybunału Konstytucyjnego (kwestia jego niezależności i legitymacji, a także publikowania i wykonywania wszystkich wyroków), co niebezpiecznie podważa Konstytucję RP oraz zasady demokracji i praworządności w Polsce; zauważa z głębokim ubolewaniem, że rząd polski odmawia uwzględnienia konstruktywnej krytyki ze strony polskiego społeczeństwa oraz instytucji krajowych, międzynarodowych i unijnych, oraz że nie zapowiedziano podjęcia działań mających pomóc rozwiązać wyrażane obawy;
4. jest głęboko zaniepokojony zmianami w przepisach dotyczących polskiego sądownictwa, zwłaszcza że mogą one strukturalnie zagrazić niezawisłości sądów i osłabić praworządność w Polsce;
5. zauważa, że w dniu 27 lipca 2017 r. prezydent Andrzej Duda zawetował dwie kontrowersyjne ustawy przyjęte przez Sejm RP, gdyż uznał je za niezgodne z Konstytucją RP i stwierdził, że poważnie zagrażają one niezawisłości sądownictwa w Polsce; wzywa do przeprowadzenia na szczeblu krajowym, z udziałem wszystkich odpowiednich zainteresowanych stron, szeroko zakrojonej debaty o reformie sądownictwa, przy zachowaniu zasad praworządności oraz zgodności z prawem UE i europejskimi standardami niezawisłości sądów; wzywa prezydenta RP, by nie składał podpisu pod nowymi ustawami, jeżeli nie będą one w pełni gwarantować niezawisłości sądownictwa;
6. popiera zalecenia Komisji w sprawie praworządności oraz wszczęcie przez nią postępowania przeciwko Polsce w sprawie naruszenia zobowiązań państwa członkowskiego w odniesieniu do naruszenia prawa UE; odnotowuje determinację Komisji, która jako strażniczka traktatów chce monitorować sytuację w Polsce oraz działania podjęte przez władze polskie na podstawie wydanych zaleceń, a jednocześnie w pełni wspierać Polskę w poszukiwaniu odpowiednich rozwiązań służących umacnianiu praworządności;
7. wzywa Sejm i rząd RP do pełnego wdrożenia wszystkich zaleceń Komisji oraz komisji weneckiej, a także do powstrzymania się od wszelkich reform, które mogą zagrażać praworządności, a zwłaszcza niezawisłości sądownictwa; w związku z tym wzywa do odroczenia przyjmowania jakichkolwiek przepisów do czasu przeprowadzenia należytej oceny przez Komisję Europejską i komisję wenecką;
8. wzywa rząd RP do przestrzegania postanowienia w przedmiocie środka tymczasowego Trybunału Sprawiedliwości UE z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie C-441/17 oraz do natychmiastowego zawieszenia masowej wycinki w Puszczy Białowieskiej, która może przynieść poważne i nieodwracalne szkody na tym obszarze, uznanym przez UNESCO za element światowego dziedzictwa przyrodniczego; wzywa rząd RP, by wstrzymał wydalanie na Białoruś w trybie przyspieszonym, a tym samym zastosował się do wiążących tymczasowych zarządzeń Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 8 czerwca 2017 r., a także do zapewnienia każdemu, kto wyrazi wolę ubiegania się o azyl lub ochronę międzynarodową u granic Polski, pełnego dostępu do polskiej procedury azylowej, stosownie do zobowiązań międzynarodowych i zgodnie z prawem UE;
9. wzywa rząd RP do przestrzegania prawa do wolności zgromadzania się przez usunięcie z obecnej ustawy o zgromadzeniach zapisów dotyczących priorytetowego traktowania tzw. cyklicznych zgromadzeń cieszących się poparciem rządu; apeluje do władz o niestosowanie sankcji karnych wobec osób biorących udział w pokojowych zgromadzeniach lub kontrdemonstracjach oraz o wycofanie zarzutów karnych przeciwko pokojowym demonstrantom;
10. apeluje do rządu RP o uchylenie ustawy o utworzeniu Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, która utrudnia krytycznym grupom społeczeństwa obywatelskiego dostęp do środków publicznych, a także o zapewnienie rozdziału środków publicznych wśród organizacji społeczeństwa obywatelskiego w sposób uczciwy, bezstronny, przejrzysty i gwarantujący pluralistyczną reprezentację;
11. wyraża zaniepokojenie z powodu medialnych doniesień o objęciu przywódców opozycji i społeczeństwa obywatelskiego nadzorem policyjnym oraz wzywa władze polskie do zbadania tych doniesień i pełnego poszanowania prywatności wszystkich obywateli;
12. apeluje do rządu polskiego o zdecydowaną obronę praw kobiet i dziewcząt poprzez zapewnienie – w sposób pozbawiony dyskryminacji – dostępu do bezpłatnej antykoncepcji i udostępnienie antykoncepcji doraźnej bez recepty; w związku z tym apeluje o uchylenie ustawy ograniczającej dostęp kobiet i dziewcząt do doustnej antykoncepcji doraźnej;

Środa, 15 listopada 2017 r.

13. ostro krytykuje wszelkie wnioski ustawodawcze z myślą o zakazie aborcji w przypadku poważnych lub śmiertelnych wad płodu; podkreśla, że powszechny dostęp do opieki zdrowotnej, w tym do opieki w dziedzinie zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego oraz do związanych z nią praw, jest jednym z podstawowych praw człowieka; zdecydowanie i po raz kolejny podkreśla swoje poparcie dla organizacji broniących praw kobiet, gdyż w ostatnim czasie stały się one celem środków prawnych;
14. apeluje do rządu polskiego o przestrzeganie wszystkich postanowień dotyczących praworządności i praw podstawowych, zapisanych w traktatach, Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, europejskiej konwencji praw człowieka i w międzynarodowych normach odnoszących się do praw człowieka, a także o podjęcie bezpośredniego dialogu z Komisją;
15. wzywa Komisję, by regularnie, szczegółowo i w sposób przejrzysty informowała Parlament o osiągniętych postępach i podejmowanych działaniach;
16. uważa, że obecna sytuacja w Polsce stanowi jednoznaczne ryzyko poważnego naruszenia wartości, o których mowa w art. 2 TUE; zobowiązuje Komisję Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych do opracowania specjalnego sprawozdania zgodnie z art. 83 ust. 1 lit. a) Regulaminu w celu przeprowadzenia głosowania na posiedzeniu plenarnym w sprawie uzasadnionego wniosku wzywającego Radę do podjęcia działań zgodnie z art. 7 ust. 1 TUE;
17. przypomina o potrzebie regularnego monitorowania i dialogu obejmującego wszystkie państwa członkowskie, by chronić podstawowe wartości UE – demokrację, prawa podstawowe i praworządność – z udziałem Rady, Komisji i Parlamentu, do czego wezwano w rezolucji Parlamentu Europejskiego z dnia 25 października 2016 r. zawierającej zalecenia dla Komisji w sprawie utworzenia unijnego mechanizmu dotyczącego demokracji, praworządności i praw podstawowych⁽¹⁾;
18. apeluje do rządu polskiego o podjęcie stosownych działań w związku z ksenofobicznym i faszystowskim marszem, jaki miał miejsce w Warszawie w sobotę 11 listopada 2017 r., oraz o zdecydowane potępienie tego marszu;
19. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Komisji i Radzie oraz prezydentowi, rządowi i parlamentowi Polski, jak również rządowi i parlamentom państw członkowskich, Radzie Europy i OBWE.

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0409.